राज्य सरोवर संवर्धन योजना - माथेरान, पंढरपूर व काटोल शहरातील तलावाच्या पर्यावरणाचे संवर्धन, संरक्षण व सौंदर्यीकरण करण्याबाबतच्या नगरपरिषदेकडून राबवण्यात येणा-या सविस्तर प्रकल्प अहवालास व कामाच्या खर्चास प्रशासकीय मान्यता देणेबाबत तसेच अनुदान वितरीत करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

पर्यावरण विभाग, मंत्रालय,

शासन निर्णय क्रमांक: रासयो २००६/११५३/प्र.क्र. ५९/२००६/ता.क. ३ नवीन प्रशासन भवन, १५वा मजला, मादाम कामा रोड, मुंबई - ४०० ०३२.

दिनांकः ७ /०३/२००७.

वाचा:- १) माथेरान गिरीस्थान नगरपरिषदेचे पत्र क्र. एम एल /८२२/२००६ - ०७ दि. १२.१०.२००६.

- २) माथेरान गिरीस्थान नगरपरिषदेचे पत्र क्र. एम एल /१२१८/२००६ ०७ दि. १०.०१.२००६.
- ३) पंढरपूर नगरपरिषदेचे पत्र क्र पंनपं/न.अ./- /०६ दि. १९.१२.०६(प्राप्त दिनांक)
- ४) काटोल नगरपरिषदेचे पेत्र क्र. नपका/वि.यो./११३२/२००७ दि.१८.१.२००७

<u>प्रस्तावना</u>:- तलाव, सरोवर आणि जलाशय ही स्थानिक लोकांच्या अत्यावश्यक गरजा भागविण्याबरोबरच पर्यावरण संतुलन राखण्यासाठी महत्वाची कामिगरी बजावितात. ही स्थळे स्थलांतरीत पक्षांना निवारा, पावसाचे पाणी साठवून भुजल पातळी वाढिवणे, जलचर प्राणी व वनस्पती यांची जैव विविधता अबाधित ठेवणे तसेच जलिवहारासारखी मनोरंजनाची स्थळे म्हणून फार उपयुक्त ठरलेली आहेत.

सध्यस्थितीत राज्यातील तलाव, सरोवरे व मोठे जलाशय यांच्या संवर्धनाकडे पाहिजे त्या प्रमाणात स्थानिक पातळीवर लक्ष दिले गेले नाही व बहुंतांश जलाशयांची पर्यावरणीयदृष्टया दुरावस्था झालेली आढळून येते. त्यामुळे जलाशयांच्या संवर्धनासाठी राज्य योजनेतर्गत योजनेत राज्य सरोवर संवर्धन योजना सन २००६-०७ या आर्थिक वर्षात सुरू करणे विचाराधीन होते.

शासन निर्णय:-

- अ. राज्यातील तलाव, सरोवरे व मोठे जलाशय यांचे पर्यावरणीयदृष्टया संवर्धन करण्यासाठी राज्य शासनाने राज्य योजनेतंर्गत योजनेत राज्य सरोवर संवर्धन योजना सन २००६-०७ या आर्थिक वर्षापासून सुरू केली आहे. या योजनेतंर्गत राज्य शासनाकडून तलाव, सरोवर आणि जलाशयांच्या संवर्धनासाठी जास्तीत जास्त ७० ते ९० टक्क्यापर्यत निधी उपलब्ध करून देण्यात येईल उर्वरीत कमीत कमी १० ते ३० टक्क्यापर्यतचा निधी त्याच्या आर्थिक क्षमतेनुसार स्थानिक स्वराज्य संस्था/विश्वस्त संस्था/अशासकीय सेवाभावी संस्था यांनी करावयाचा आहे. या योजनेतंर्गत सर्वसाधारणपणे खालील मुख्य कामांचा समावेश होतो.
- १. तलावाच्या पाण्याचे प्रदुषण करणारे स्त्रोत निश्चित करून प्रदुषण रोखण्यासाठी उपाययोजना करणे.
- २. तलावात साचलेला अनावश्यक घातक व ऑरगॅनीक गाळ काढणे.
- ३. तलावाची गुणवत्ता टिकविण्याकरीता, तलावाच्या पाणथळ क्षेत्राची धुप रोखण्यासाठी उपाययोजना करणे .
- ४. तलावातील अनावश्यक व उपद्रवी वनंस्पती नष्ट करून त्यांची वाढ नियंत्रणात आणण्यासाठी उपायोजना करणे.
- ५. तलावांतर्गत जैविक प्रक्रीयेव्दारे तलावातील पाण्याची गुणवत्ता सुधारणे.

- ६. किनारा सौदर्यीकरण, हरीत पट्टा विकसीत करणे, कुंपन घालणे, मनोरंजनासाठी बालोद्यान, नौकाविहार,कमी किमतीची स्वच्छतागृहे इत्यादी.
- ७. जनसहभाग व जनजागृतीसाठी कार्यक्रम तसेच प्रदुषण रोखण्यासाठी स्थानिक परीस्थितीनुसार करावयाच्या उपाययोजना.

ब. १) माथेरान, जिल्हा रायगंड येथील शार्लीट तलावाच्या कामास प्रशासकीय मान्यता :-

राज्य योजनांतर्गत योजनेतील राज्य सरोवर संवर्धन योजनेत माथेरान नगर परिषदेने माथेरान शहरातील शार्लोट तलावाच्या पर्यावरणींयदृष्ट्या संवर्धन करण्यासाठी तयार केलेल्या सिवस्तर प्रकल्प अहवाला नुसार सोबत प्रपत्र-अ (१)मध्यें नमूद केलेली कामे पुर्ण करण्यासाठी व या कामावरील एकूण रू. ३,६२६५,०४५/- इतक्या रकमेस सोबत जोडलेल्या परिशिष्ट "ब" मधील अटींच्या अधीन राहून प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे. मंजूर निधी रूपये ३,६२,६५,०४५/- ऐवढया एकुण रकमेपैकी राज्य शासनाकडून ९० टक्के हिस्स्यापोटी रूपये ३,२६,३०,४४०.५ एवढी रक्कम अनुदान म्हणून नगरपरिषदेस मंजूर करण्यास प्रशसकीय मान्यता देण्यात येत आहे. उर्वरीत नगरपरिषदेचा १० टक्के हिस्सा रू. ३६,२५,६०४.५ माथेरान नगरपरिषदेने उपलब्ध करावयाचा आहे.

२) पंढरपूर, जि.सोलापूर येथील यमाई (टाकळी) तलावाच्या कामास प्रशासकीय मान्यता :-

राज्य योजनांतर्गत योजनेतील राज्य सरोवर संवर्धन योजनेत पंढरपूर नगर परिषदेने पंढरपूर शहरातील यमाई (टाकळी) तलावाच्या पर्यावरणींयदृष्ट्या संवर्धन करण्यासाठी तयार केलेल्या सिवस्तर प्रकल्प अहवाला नुसार सोबत जोडलेल्या प्रपत्र-अ (२)मध्यें नमूद केलेली कामे पुर्ण करण्यासाठी व या कामावरील एकूण रू २,९१,९५,३८० इतक्या रकमेस सोबत जोडलेल्या परिशिष्ट "ब" मधील अटींच्या अधीन राहून प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे. मंजूर निधी रूपये २९२ लाख एवढया एकुण रकमेपैकी राज्य शासनाकडून ७० टक्के हिस्स्यापोटी रूपये २०४.४० लाख एवढी रक्कम अनुदान म्हणून नगरपरिषदेस मंजूर करण्यास प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे. उर्वरीत ३० टक्के, रू. ८७.६० लाख एवढी रक्कम नगरपरिषदेचा ३० टक्के हिस्सा म्हणून पंढरपूर नगरपरिषदेने उपलब्ध करून दयावयाची आहे.

३) काटोल,जिल्हा नागपूर येथील हनुमान तलावाच्या कामास प्रशासकीय मान्यता :-

राज्य योजनेंतर्गत योजनेतील राज्य सरोवर संवर्धन योजनेत काटोल नगर परिषदेने काटोल शहरातील हनुमान तलावाच्या पर्यावरणींयदृष्ट्या संवर्धन करण्यासाठी तयार केलेल्या सिवस्तर प्रकल्प अहवालानुसार सोबत जोडलेल्या प्रपत्र-अ (३)मध्यें नमूद केलेली कामे पुर्ण करण्यासाठी व या कामाकरीता एकूण रू. २,१२,७४,५१८/- इतक्या रकमेस सोबत जोडलेल्या परिशिष्ट "ब" मधील अटींच्या अधीन राहून प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे. मंजूर निधी रूपये २,१२,७४,५१८/- एवढया एकुण रकमेपैकी राज्य शासनाकडून ६० टक्के हिस्स्यापोटी रूपये १२८ लाख एवढी रक्कम अनुदान म्हणून नगरपरिषदेस मंजूर करण्यास प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे. उर्वरीत ४० टक्के म्हणजेच ८५ लाख एवढी रक्कम नगरपरिषदेचा ४० टक्के हिस्सा म्हणून काटोल नगरपरिषदेने उपलब्ध करून दयावयाचा आहे.

क. उपरोक्त परिच्छद - ब-१), २) व ३) मध्ये नमूद केल्यानुसार माथेरान, पंढरपूर व काटोल येथील तलावांच्या कामासाठी उपरोक्तनुसार मंजूर करण्यात आलेल्या रकमेमधून पिहल्या टण्यातील कामांकरीता खालील प्रमाणे एकुण रू. २५० लाख एवढया रकमेचे अनुदान माथेरान, पंढरपूर व काटोल नगरपरिषदेस वितरीत करण्यास व सदरची रक्कम खर्च करण्यास या शासन निर्णयाद्वारे मंजूरी देण्यात येत आहे.

अ.	नगरपरिषदेचे नाव	प्रस्तावाची एकुण	राज्यशासनाचा	नगरपरिषदेचा	पहिल्या टप्प्यासाठी वितरीत
क्र.		किंमत	हिस्सा	हिस्सा	करावयाचे अनुदान
		(रूपये लाखात)	(रूपये लाखात)	(रूपये लाखात)	(रूपये लाखात)
१	माथेरान नगरपरिषद	३६२	३२६	३६	१००
2	पंढरपूर नगरपरिषद	२९२	२०४.४०	८७.६०	७५
3	काटोल नगरपरिषद	२१३	१२८	८५	७५

यासाठी मुख्याधिकारी माथेरान, पंढरपूर, व काटोल नगरपरिषद यांच्या नावे अनुक्रमे रू. १०० लाख, रू.७५ लाख व रू. ७५ लाख एवढया निधीचा धनादेश काढण्यात यावा.

सदर योजनेतंर्गत उपरोक्त नुसार माथेरान, पंढरपूर व काटोल येथील तलावांची मंजूर झालेली कामे योजनेच्या मंजुर तारखेपासून ३६ महिन्यात पुर्ण करण्यात यावीत. राज्य शासनाची प्रशासकीय मान्यता प्राप्त झाल्यानंतर या योजनेतंर्गत परिशिष्ट-अ (१), अ (२) व अ (३) मध्ये नमूद करण्यात आलेल्या कामांना महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणाची तांत्रिक मान्यता प्राप्त करून घेण्यात यावी. प्रत्येक टप्प्यातील कामांना पर्यावरण विभागाची मंजूरी घेण्यात यावी. तसेच उपलब्ध करून दिलेल्या निधीचे उपयोगिता प्रमाणपत्र सादर केल्याशिवाय पुढील निधी उपलब्ध करून देण्यात येणार नाही.

या प्रकल्पावर होणारा खर्च मागणी क्र. यु-४, ३४३५-परिस्थितीकी व पर्यावरण -०४-प्रदुषण प्रतिबंध व नियंत्रण (१०३) वायु व जल प्रदुषण प्रतिबंध, पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना - राज्य योजनांतर्गत योजना, (०२) (०७) राष्ट्रीय सरोवर संरक्षण योजना - (३४३५ ०१ ८२), ४१ सहाय्यक अनुदाने या मुख्य लेखाशिर्षाखाली दर्शविण्यात यावा व तो सन २००६-२००७ च्या मंजूर अनुदानातून भागविण्यात यावा.

हा शासन निर्णय नियोजन विभाग व वित्त विभागाच्या संमतीने, वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक :५१ /०७ / व्यय-१६ दि. २.३.२००७ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(श्या.ना.धकाते) उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

मा. मुख्यमंत्र्याचे प्रधान सचिव

मा. मंत्री (पर्यावरण), यांचे खाजगी सचिव

मा. राज्यमंत्री (पर्यावरण), यांचे खाजगी सचिव

मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रधान सचिव, नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

प्रधान सचिव, पर्यावरण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखा व हक्कदारी/लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपूर संचालक, नगरपालिका प्रशासन, मुंबई. सदस्य सचिव, महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ, मुंबई. वित्त विभाग, व्यय-१६/ अर्थसंकल्प - ५, मंत्रालय, मुंबई. नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई. संचालक, लेखा व कोषागारे, संगणक कक्ष, नवीन प्रशासन भवन, मुंबई. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई. जिल्हाधिकारी, रायगड / सोलापूर / नागपूर. अधिक्षक अभियंता, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, रायगड. मुख्याधिकारी, नगरपरिषद माथेरान, जि. राजगड. मुख्याधिकारी,नगरपरिषद पंढरपूर, जि. सोलापूर. मुख्याधिकारी,नगरपरिषद काटोल, जि. काटोल. निवड नस्ती, पर्यावरण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

परिशिष्ट - अ (१)

(माथेरान)

योजनेतंर्गत कामांचे बाबनिहाय खर्चाचे विवरण

अ.क्र	कामाचे स्वरूप	किंमत (रक्कम रू.)
१	तालावाची सफाई, गाळ काढणे, धुप प्रतिबंधक उपाययोजना करणे व इतर	३१,३९,६०२.००
	अनुषंगिक कामे	
7	अस्तित्वातील सोयी सुविधांचा विकास व तलावाच्या बांधाचे	१,०१,४३,४०७.००
	मजबुतीकरण	
३	तलावाचे प्रदुषण कमी करण्याच्या दृष्टीने पाणलोट क्षेत्रात नविन सोयी	१,०१,०६,१७२.००
	सुविधा उपलब्ध करून देणे	
8	पर्यावरण शिक्षण व जनजागृती	٧٥,०٥,०٥٥.٥٥
ц	तलावाच्या पाण्याची गुणवत्ता तपासणी व नियंत्रण	१०,०५,६००.००
६	तलावांचे सौदर्यीकरण, अपारंपारिक उर्जा स्त्रोतांचा उपयोग	३८,००,०००.००
9	व्हिजीटेव्हीव कंटूरबंडींग व स्थानिक परिस्थितीकी सुधारण्यासाठी	१२,००,०००.००
	करावयाच्या अनुषंगिक उपाययोजना	
۷	८ टक्के सेंटेज चार्जेस(कन्सलट्न्सी, तांत्रिक मंजूरी फी सह)	२८,६१,२६४.००
	एकुण	३,६२,६५,०४५.००

परिशिष्ट - अ (२)

(पंढरपूर)

योजनेतंर्गत कामांचे बाबनिहाय खर्चाचे विवरण

अ.क्र	कामाचे स्वरूप	किंमत (रक्कम रू.)
१	तालावातील गाळ काढणे व अनावश्यक गवत काढणे	२४,४६०००
२	अस्तित्वातील सोयी सुविधांचा विकास व तलावाच्या बांधाचे	५,१२,७६०
	मजबुतीकरण	
3	तलावाचे प्रदुषण कमी करण्याच्या दृष्टीने पाणलोट क्षेत्रात नविन सोयी	६७,०५,०००
	सुविधा उपलब्ध करून देणे	
8	पर्यावरण शिक्षण , जनजागृती व तलावांचे सौदर्यीकरण, अपारंपारिक उर्जा	४५,९४,०००
	स्त्रोतांचा उपयोग	
ч	कमी किमतीची स्वच्छता गृहे व सांडपाणी प्रक्रीया	८९,५०,३००
ч	तलावाभोवती कुंपन घालणे	३८,२५,३५६
۷	८ टक्के सेंटेज चार्जेस(कन्सलट्न्सी, तांत्रिक मंजूरी फी सह)	२१,६२,६२०
	एकुण	२,९१,९५,३८०

परिशिष्ट - अ (३)

(काटोल)

योजनेतंर्गत कामांचे बाबनिहाय खर्चाचे विवरण

अ.क्र	कामाचे स्वरूप	किंमत (रक्कम रू.)
8	तालावातील किनारी भागाचा गाळ काढणे	४१,६६,५५०
?	तलावाचे सौदर्यीकरण	४५,२७,७३४
3	तलावात एरिएशन करणे	२८,०००००
ð	पर्यावरण शिक्षण , जनजागृती	4,00,000
8	पाण्याची गुणवत्ता व सनियंत्रण व पृथ:करण व रखरखाव	१८,१४,४००
ų	कमी किमतीची स्वच्छता गृहे व सांडपाणी प्रक्रीया, पाणी अडवणे वळवणे	११,५०,९००
६	तलावाच्या बांधाचे मजबुतीकरण	३५,३५,९३४
9	तलावाभोवती कुंपन घालणे	२,९२,४००
2	अस्तिवातील सोयी सुविधांचा रखरखाव व विकास	९,८६,६००
9	८ टक्के सेंटेज चार्जेस(कन्सलट्न्सी, तांत्रिक मंजूरी फी सह)	१५,००,०००
	एकुण	२,१२,७४,५१८

परिशिष्ट - ब

राज्य सरोवर संवर्धन योजनेतंर्गत तलाव, सरोवरे, जलाशये इत्यादींची कामे करताना उपयोगात आणावयाची मार्गदर्शक तत्वे, अटी व शर्ती.

- १. राज्य शासनाची प्रशासकीय मान्यता प्राप्त झाल्यानंतर या योजनेतंर्गत पिरिशिष्ट-अ (१), अ(२) व अ(३) मध्ये नमूद करण्यात आलेल्या कामांना अनुक्रमे माथेरान, पंढरपूर व काटोल नगरपिरषदांनी महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणाची तांत्रिक मान्यता प्राप्त करून घेण्यात यावी. तसेच प्रत्येक टप्प्यातील कामांना पर्यावरण विभागाची मंजूरी घेण्यात यावी. योजनेची कालबध्द अंमलबजावणी लक्षात घेवून महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणाने तात्काळ तांत्रिक मंजूरी द्यावी.
- २. या योजनेवरील विशिष्ट कामासाठी अदा केलेली वा मान्य केलेली रक्कम त्याच कामासाठी राज्य शासनाने घालून दिलेल्या मार्गदर्शक तत्वाप्रमाणे व विहीत कालमर्यादेत मान्य केलेल्या खर्चाच्या मर्यादेत खर्च करणे आवश्यक आहे. हा निधी इतर दुस-या कोणत्याही कामासाठी वा नगरपरिषदेच्या कामासाठी वापरता येणार नाही किंवा वळता करता येणार नाही. विशिष्ट कामासाठी मान्य केलेल्या खर्चापेक्षा जास्त खर्च झाल्यास त्याची जबाबदारी मुख्याधिकारी व नगरपरिषद याची असेल.
- 3. या योजनेतंर्गत प्राप्त होणारा निधी हा राष्ट्रीयकृत बॅकेत स्वतंत्र खाते उघडून त्या अंतर्गत जमा करावा व बॅकेत ठेवलेल्या निधीवर मिळणारे व्याज याच निधीत जमा करावे. या निधीच्या उपयोगितेवर नियंत्रण राहण्यासाठी खात्याचे संचालन संबंधीत नगरपरिषदेचे मुख्याधिकारी यांच्याद्वारे करण्यात यावे. उपयोगिता प्रमाणपत्र सादर करतेवेळी बॅकेतील या खात्यावर झालेल्या व्यवहाराच्या नोंदी दर्शविणा-या पासबुकाची साक्षांकित प्रत सोबत जोडण्यात यावी.
- ४. योजना पूर्ण झाल्यावर या योजनेंतर्गत निर्माण झालेल्या मालमत्तेपासून किंवा सोयीसुविधांपासून मिळणारे उत्पन्न हे या योजनेसाठी उघडलेल्या स्वतंत्र बँक खात्यातच जमा करण्यात यावे. या उत्पन्नातून तलाव संवर्धनासाठी अतिरिक्त कामे राज्य शासनाच्या पर्यावरण विभागाच्या अनुमतीने हाती घेता येतील. मात्र तलावाच्या संवर्धनाच्या कामाव्यितिरिक्त इतर कोणत्याही कामासाठी हा महसूली निधी वापरता येणार नाही.
- ५. ही कामे शासन आदेशाच्या दिनांकापासुन ३६ महीन्यात किंवा तत्पुर्वी पुर्ण करावयाची आहेत.
- ६. मंजूर बाबीतील खर्चामध्ये बचत झाल्यास बचत झालेला निधी योजनेतीलच दुस-या उपांगासाठी राज्य शासनाच्या पर्यावण विभागाच्या परवानगीने तो वापरता येईल.
- ७. राज्य सरोवर संवर्धन योजनेतंर्गत निर्माण केलेल्या यंत्रणेच्या देखभाल व दुरूस्तीचा खर्च योजना कार्यान्वयीत झाल्यानंतर संबंधीत नगरपरिषदेने स्वतःच्या निधीतुन भागवावयाचा आहे.
- ८. तलावाच्या संवर्धनासाठी सुरू असलेल्या मंजूर कामांची गुणवत्ता राखण्याची जबाबदारी संबंधीत नगरपिरषदेची व नगरपिरषदेने या कामासाठी नियुक्त केलेल्या तज्ञ तांत्रिक संस्थेची असेल. या कामांचे दैनंदिन संनियंत्रणासाठी संबंधीत नगरपिरषदेच्या मुख्याधिकारी हे, सर्व संबंधितांची व या कामासाठी नियुक्त केलेल्या तांत्रिक विशेषतज्ञ संस्थेची प्रत्येक मिहन्याच्या ३० तारखेला बैठक घेतील. या बैठकीत पर्ट चार्ट प्रमाणे झालेल्या कामाच्या बाबनिहाय प्रगतीचा व गुणवत्तेचा आढावा घेवून मासिक प्रगती अहवाल मुख्याधिका-यांनी शासनास दर मिहन्याच्या ५ तारखेपर्यंत सादर करावा.
- ९. तलावाच्या पाण्याची गुणवत्ता प्रत्येक महिन्याला तपासण्यात यावी व तपासणी अहवाल विहित प्रपत्रात या विभागास नियमितिरत्या पाठिवणे बंधनकारक आहे. तलावाच्या पाण्याच्या गुणवत्तेचा प्रत्येक महिन्याचा अहवाल एकत्रितिरत्या दर तीन महिन्यांनी सादर करावयाच्या उपायोगिता प्रमाणपत्राबरोबर सादर करणे आवश्यक असेल. पाण्याच्या गुणवत्तेचा अहवाल सादर केल्याशिवाय कामाच्या पुढील टप्प्यातील निधी उपलब्ध करून देण्यात येणार नाही.
- १०. योजनेतंर्गत कामाच्या प्रगतीचा आढावा व संनियंत्रण या संदर्भात राज्यस्तरावर गठीत करण्यात आलेल्या समितीद्वारे प्रत्येक तिमाहीस करण्यात येईल.

- ११. योजनेवरील कामांच्या खर्चाबाबत दरमहा खर्चाचे व कामांच्या भौतिक प्रगतीचे विवरणपत्र विहीत नमुन्यामध्ये मुख्य अधिका-यांनी काम सुरू झाल्यानंतर प्रत्येक महिन्याच्या ५ तारखेपूर्वी राज्य शासनास सादर करणे आवश्यक आहे.
- १२. संबंधीत नगरपरिषदेने राज्य शासनाकडून त्यांना वितरीत करण्यात आलेल्या सहाय्यक अनुदानातून केलेल्या खर्चाचे प्रत्येक तिमाहिचे उपयोगिता प्रमाणपत्र तसेच आर्थिक वर्षाचे उपयोगिता प्रमाणपत्र वर्ष संपल्यानंतर एप्रिलच्या ५ तारखेपर्यंत पर्यावरण विभागास सादर करावे.
- १३. योजनेतंर्गत खर्च करण्यात येणा-या रकमेचे लेखे नगरपरिषद लेखा संहितेनुसारच ठेवण्यात यावेत व त्याचे लेखापरिक्षण स्थानिक निधी व लेखापाल यांच्याद्वारे करण्यात यावे व त्याचा अहवाल पर्यावरण विभागास पाठिवण्यात यावा.
- १४. तलावाच्या कामांच्या प्रगतीच्या अहवालाची तसेच खर्चाच्या विवरणपत्राची पर्यावरण विभागाच्या सक्षम अधिका-याकडून तपासणी करण्यात येईल व तपासणीच्या वेळी नगरपरिषदेणे आवश्यक ती सर्व कागदपत्रे उपलब्ध करून देणे बंधन कारक असेल.
- १५. संबंधीत नगरपरिषदेच्या हद्दीतील हॉटेलमधून / लोकवस्तीतून / वाणिज्यिक आस्थापनेतून निघणारे सांडपाणी तलावात जाणार नाही याची जबाबदारी संबंधीत नगरपरिषदेवर असेल.
- १६. योजनेतंर्गत नगरपालिकेने काम करणा-या ठेकेदाराची शेवटची १० टक्के रक्कम नियमानुसार कामाची गुणवत्ता तपासल्यानंतर शासनाच्या मान्यतेने अदा करण्यात यावी.
- १७. योजनेवरील कामासाठी प्रशासकीय मान्यता प्राप्त झालेल्या रक्कमेपेक्षा अधिक खर्च झालेली रक्कम शासनाकडून उपलब्ध होणार नाही. या कामासाठी शासनाने अदा केलेली रक्कम जर त्या कामावर घालून दिलेल्या विविक्षित वेळेमध्ये खर्च होऊ शकत नसेल तर त्यास राज्य शासनाच्या पर्यावरण विभागाची पूर्वपरवानगी घेणे आवश्यक असेल..
- १८. योजनेवरील कामासाठी अदा केलेली रक्कम योग्यरितीने वापरली जात नाही किंवा कामाची योग्यती प्रगती होत नाही असे शासनाच्या निदर्शनास आल्यास शासन कोणत्याही क्षणी अशा कामांची प्रशासकीय मान्यता रहबातल करू शकेल.
- १९. राज्य शासनाच्या पर्यावरण विभागाच्या परवानगी शिवाय तलावात बोटींगची सुविधा उपलब्ध करून देण्यात येणार नाही. तसेच यांत्रिक बोटींचा वापर तलावात कुठल्याही प्रयोजनासाठी अनुज्ञेय असणार नाही. फक्त पॅडल बोटचा वापर अनुज्ञेय असेल.
- २०. तलावात मत्स्यमारी शक्यतो करण्यात येवू नये. मत्स्येमारी करावयाची झाल्यास फक्त मार्च, एप्रिल व मे या तीन महिन्यासाठी परवानगी देण्यात यावी. अशावेळी १० इंच व त्यापेक्षा लहान आकाराच्या माशांना पकडण्याची मुभा देण्यात येवू नये. अशा मासेमारीस परवानगी देण्याच्या प्रस्तावास प्रत्येकवेळी प्रथम राज्य शासनाच्या पर्यावरण विभागाची मान्यता घेण्यात यावी.
- २१. अनुदान प्राप्त झाल्यानंतर सहाय्यक अनुदान खर्च झाल्याबाबतचे उपयोगिता प्रमाणपत्र दर तीन महिन्यानंतर शासनास सादर करणे बंधनकारक आहे. त्यासाठी १, २, ३ व ४ त्रैमासिकाचे विवरणपत्र विहीत नमुन्यामध्ये खालील कालावधी प्रमाणे सादर करणे आवश्यक आहे.

पहिले त्रैमासिक एप्रिल-जून १५ जुलै पर्यंत दुसरे त्रैमासिक जुलै-सप्टेंबर १५ ऑक्टोबर पर्यंत तिसरे त्रैमासिक ऑक्टोबर-डिसेंबर १५ जानेवारी पर्यंत चौथे त्रैमासिक जानेवारी-मार्च १५ एप्रिल पर्यंत

२२. योजनेवरील कामांसाठी राज्य शासनाच्या अनुदाना व्यतिरीक्त शासनाकडून, वित्तीय संस्थाकडून वा आणखी कोणत्याही संस्थाकडून प्राप्त निधी या योजने अंतर्गत खर्च झाल्याचे दर्शविण्यात येवू नये. (No Overlaping of schems)

- २३. योजनेचे समन्वयन व पर्यवेक्षण करण्यासाठी भेट देणा-या राज्य शासनाच्या अधिका-यांस आवश्यक त्या सर्व प्रशासकीय सुविधा उपलब्ध करून देणे आवश्यक असेल.
- २४.योजनेतंर्गत शासनाच्या अनुदानातून तयार केलेली मालमत्ता, ज्या कामासाठी निर्माण केली आहे. त्याच कामासाठी वापरणे आवश्यक आहे व त्यासाठी ही मालमत्ता अभिलेखित करणे आवश्यक आहे.
- २५.योजनेतंर्गत करण्यात येणा-या निरिनराळया कामांचे व समन्वयाचे काम राज्य स्तरावरील सिनयंत्रण सिमितीव्दारे करण्यात येते. या सिमितीने कामाबाबत वेळोवेळी दिलेल्या सुचनांचे काटेकोरपणे पालन करणे आवश्यक असेल.
- २६. योजनेतंर्गत या विभागाव्दारे फक्त आठ टक्के सेंटेज चार्जेस अदा करण्यात येतात. उर्वरीत सेंटेज चार्जेस संबंधीत नगरपरिषदेने त्यांच्या अनुदानातुन खर्च करणे बंधनकारक असेल (नगरपरिषदेस प्राप्त झालेल्या अनुदानातून आठ टक्के सेंटेज चार्जेस खर्च करणे अनुज्ञेय असेल.)
- २७. संबंधित नगरपरिषदेने पर्ट चार्ट प्रमाणे विहीत कालावधीत योजना पुर्ण करणे बंधनकारक असेल. पर्ट चार्ट प्रमाणे विहीत कालावधीत योजना पुर्ण न झालेल्या वाढीव खर्चाची जबाबदारी संबंधीत नगरपरिषदेची असेल.
- २८. योजना पुर्ण झाल्यानंतर पुर्तता अहवाल या विभागास सादर करावयाचा आहे.
- २९. योजनेतंर्गत भूसंपादनावर होणारा खर्च संबंधीत नगरपरिषदेने करावयाचा आहे.
- ३०. योजनेतंर्गत नगरपरिषदेच्या होणा-या आस्थापनेवरील व लागणा-या मनुष्यबळावरील खर्च संबंधीत नगरपरिषदेद्वारे करण्यात येईल. यासाठी या विभागाकडून अनुदान देण्यात येणार नाही.
- ३१. योजनेतंर्गत तलावातून काढण्यात येणा-या गाळाचे अभिलेख व छायाचित्रासह पुरावे नगरपरिषदेने जतन करावेत. तसेच गाळाच्या विल्हेवाटीची अभिलेखामध्ये नोंद करून ठेवावी.
- ३२. राज्य शासनाने वेळोवेळी घालून दिलेल्या अटींचे व शर्तींचे पालन करणे नगरपरिषदेवर बंधनकारक राहील.
- ३३. योजनेतंर्गत किती लोकांना रोजगार उपलब्ध झाला याची नोंद ठेवावी.
- ३४.योजना कालमर्यादेत पूर्ण करणे बंधनकारक असल्याने योजने करीता कोणतेही एस्कलेशन चार्जेस अनुज्ञेय नाहीत.
- ३५. योजनेतर्गत मंजूर कामांच्या निविदा हया प्रकल्पातंर्गत मंजूर किंमतीपेक्षा जास्त किंमतीच्या स्विकारण्यात येऊ नयेत.
- ३६. कॉन्ट्रक्टरने विहीत वेळेत काम पुर्ण न केल्यास त्यांच्यावर दंडाची तरतूद ठेवण्यात यावी.
- ३७.योजनेतंर्गत झालेल्या सर्व खर्चाचा ताळमेळ वेळोवेळी अधिदान व लेखाअधिकारी कार्यालय, मुंबई व तसेच महालेखाकार कार्यालय, मुंबई यांच्या कार्यालयाशी घालण्याची जबाबदारी संबधीत नगरपरिषदेची असेल.
- ३८. संबंधीत नगरपालिकेने राज्य शासनाच्या पर्यावरण विभागाच्या क्र. एनएलसीपी २००५/प्र.क्र. २३/०५/तां.क.३ दि. ३ ऑक्टोबर, २००५ च्या शासन निर्णयातील मार्गदर्शक तत्वानुसार कामे करावयाची आहेत.
- ३९. योजनेबाबतची माहिती संबंधीत इको सेन्सीटीव्ह झोन अंतर्गत केंद्र शासनाने गठीत केलेल्या संनियंत्रण समितीच्या निदर्शनास आणण्यात यावी.
- ४०.योजना पुर्ण झाल्यावर भविष्यात तलावाच्या उपयोगाबाबत व वापराबाबत किंवा तलावासंदर्भात कोणतीही निवन कामे हाती घ्यावयाची झाल्यास त्यास प्रथम राज्य शासनाच्या पर्यावरण विभागाची मान्यता घेण्यात यावी.